Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002667

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ по ДНУ № 1143-с від 20.09.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорока Максим Віталійович
2. Maksym Soroka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-08-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.101 ID 6448 Сорока М.В.

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.77.03.03, 10.77.07, 10.77.10

Тема дисертації:

1. Кримінально – правові проблеми відновлення справедливості шляхом застосування довічного позбавлення волі

2. Criminally - legal problems of restoring justice through the use of life imprisonment

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено аналізу теоретико – методологічних і практичних аспектів кримінально – правових проблем відновлення справедливості шляхом застосування довічного позбавлення волі та формуванню на цій основі теоретичних положень, спрямованих на поглиблення теорії реституційного (відновного) правосуддя і практичних рекомендацій щодо участі осіб, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі у програмах – «кола правосуддя». Встановлено, що дослідження кримінально – правових поблем відновлення справедливості шляхом застосування довічного позбавлення волі передбачає проведення міжгалузевих наукових розвідок в межах правознавства, філософських, історичних, соціологічних, психологічних і педагогічних наук. Сучасна вітчизняна наука приділяє першочергову увагу

пошуку напрямів і шляхів оновленя національної правової доктрини; конвергенції справедливості і права; аналізу процесу гуманізації застосування, відбування та виконання покарання у виді довічного позбавлення волі; способів впровадження в правову практику форм і програм реституційного (відновного) правосуддя як інструменту вирішення кримінально – правових конфліктів. Зарубіжні науковці акцентують увагу на дослідженні ролі громадянського суспільства в зниженні рівня злочинності; цінності пробачення злочинця; наслідках реалізації принципу справедливості у визнанні покарання законим; справедливості пожиттєвого відбування покарання; захисті прав людини шляхом відновлення через покарання; ефективності застосування альтернативних тюремному ув'язненню заходів. Обгрунтовано використання ключових методологічних підходів в дослідженні: діалектичного, історичного, парадигмального, аксіологічного, антропологічного, герменевтичного, термінологічного (діахронічного, системно – структурного, функціонального); юридично – позитивістського; детерміністського, а також загальнонаукових та спеціальних методів і прийомів наукового пізнання: логічного; історико – генетичного, порівняльного, методу аналізу документів, методу спостереження, соціологічного методу опитування, психолого – педагогічного методу (біографічного). Вказаний методологічний інструментарій було покладено в основу удосконалення та оптимізації методики експертного опитування щодо сучасних тенденцій реституційного правосуддя в Україні, проблем застосування довічного позбавлення волі, а також визначення найбільш прийнятних форм реституційного правосуддя для роботи з особами, які відбувають таке покарання. На основі отриманих даних авторського дослідження сформульовано практичні рекомендації щодо оптимізації правового регулювання стосунків між засудженими до довічного позбавлення волі, потерпілими, територіальними громадами, державою та установами, які забезпечують відбування цього покарання. Охарактеризовано підходи до відновлення справедливості в контексті теорій кримінального покарання. Підтримано позицію, відповідно до якої, осмислення відновлення справедливості як мети кримінального покарання можливе крізь призму детерміністського підходу в межах теорій ретрибутивізму, консеквенціалізму та реституційного (відновного) правосуддя. При цьому, теорія відновного правосуддя створює умови для примирення потерпілих і правопорушників та усунення наслідків, спричинених злочином, зокрема шляхом проведення зустрічей сторін для спільного вирішення питання подолання наслідків скоєного злочину і його впливу на майбутнє. Підхід відновного правосуддя до реагування на злочин полягає у відновленні порушених соціальних відносин через відшкодування правопорушником завданої потерпілим шкоди та залученні громади до розв'язання конфлікту. Підкреслено, що відновлення справедливості в реституційному (відновному) правосудді втілюється у формі окремих практик, зокрема: інституціональної, особистої, загальної, індивідуальної, формальної, змістової, процедурної тощо. Було узагальнено міжнародні вимоги та рекомендації щодо запровадження реституційного (відновного) правосуддя в європейських країнах, на дві групи: загального (універсального) характеру, які містять загальні норми щодо реституційного правосуддя та закріплюють право на застосування альтернативи в судовому провадженні, посередництво, примирення; спеціального характеру, які містять адресні норми щодо реституційного правосуддя, дають визначення поняттям і категоріям, що характеризують реституційне правосуддя, умови застосування реституційного правосуддя в національній правовій системі. В Україні формується комплексна система правового регулювання реституційного правосуддя, що відображує реалізацію засад правового регулювання реституційного (відновного) правосуддя розроблену ООН, Радою Європи, Європейським парламентом, Радою ЄС. Вказана система спрямована на сприяння відновленню порушених прав та інтересів потерпілих, а також на ресоціалізацію осіб яким призначено довічне позбавлення волі. Визначено правову основу впровадження, застосування, розвитку та перспектив реституційного (відновного) правосуддя на національному рівні.

2. Dissertation is devoted to the analysis of theoretical-methodological and practical aspects of criminal-legal problems of restoration of justice through the use of life imprisonment and formation on this basis of theoretical provisions aimed at deepening the theory of restitution (restorative) justice and practical recommendations on the participation of persons, serving sentences in the form of life imprisonment in the programs – "circle of justice". It is established that the study of criminal and legal problems of restoration of justice by means of the use of life

imprisonment provides for conducting inter-branch scientific researches within the limits of jurisprudence, philosophical, historical, sociological, psychological and pedagogical sciences. Modern domestic science pays priority to the search for directions and ways to update the national legal doctrine; convergence of justice and law; analysis of the process of humanization of the use, serving and execution of punishment in the form of life imprisonment; methods of introduction into legal practice of forms and programs of restitution (restorative) justice as an instrument of solution of criminal – legal conflicts. Foreign scientists focus on the study of the role of civil society in reducing crime; the value of forgiveness of the criminal; consequences of the realization of the principle of justice in the recognition of punishment as a law; justice of life-long serving of punishment; protection of human rights by reinstating through punishment; the effectiveness of alternative prison measures. The use of key methodological approaches in the study is substantiated: Dialectical, historical, paradigmatic, axiological, anthropological, hermeneutic, terminological (diachronic, systemic – structural, functional); legally positivist; deterministic, as well as general scientific and special methods and techniques of scientific knowledge: logical; historical – genetic, comparative, method of analysis of documents, method of observation, sociological method of survey, psychological – pedagogical method (biographical). The mentioned methodological tools were the basis for improvement and optimization of the methodology of expert survey on modern trends of restitution justice in Ukraine, problems of the use of life imprisonment, as well as the definition of the most acceptable forms of restitution justice for working with persons serving such punishment. On the basis of the received data of the author's research, practical recommendations for optimizing the legal regulation of relations between prisoners to life imprisonment, victims, territorial communities, the state and institutions that ensure the serving of this punishment have been formulated. The approaches to restoration of justice in the context of theories of criminal punishment are characterized. The position is supported, according to which, understanding the restoration of justice as the goal of criminal punishment is possible through the prism of the deterministic approach within the theories of retritivism, consequentialism and restitution (restorative) justice. At the same time, the theory of restorative justice creates conditions for reconciliation of victims and offenders and the elimination of the consequences caused by the crime, in particular by holding meetings of the parties to jointly resolve the issue of overcoming the consequences of the crime and its impact on the future. The approach of restorative justice to respond to crime is to restore the violated social relations through compensation of the offender caused damage to the victim and involvement of the community in resolving the conflict. It is emphasized that the restoration of justice in restitution (restorative) justice is embodied in the form of individual practices, in particular: Institutional, personal, general, individual, formal, substantive, procedural, etc. International requirements and recommendations for the introduction of restitution (restorative) justice in European countries have been generalized into two groups: General (universal) nature, which contain general norms on restitution justice and enshrine the right to use alternatives in judicial proceedings, mediation, reconciliation; special nature, which contain targeted norms for restitution justice, give definitions to concepts and categories that characterize restitution justice, the conditions for the application of restitution justice in the national legal system. In Ukraine, a comprehensive system of legal regulation of restitution justice is formed, which reflects the implementation of the principles of legal regulation of restitution (restorative) justice developed by the UN, the Council of Europe, the European Parliament, the Council of the EU.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Сорока М.В. Нормативно – правове забезпечення відновного правосуддя в країнах Європейського Союзу: досвід Німеччини і пріоритетні напрями удосконалення Кримінального Кодексу України. Правові новели. 2022. № 17. С. 237 - 244. DOI: https://doi.org/10.32782/ln.2022.17.32 URL: http://legalnovels.in.ua/journal/17_2022/32.pdf
- 2. Сорока М.В. Відновлення справедливості як ціль реституційного правосуддя. Держава та регіони. Серія Право. 2022. № 3. С. 113-127. DOI:https://doi.org/10.32782/1813-338X-2022.3.15 URL:http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/3_2022/15.pdf
- 3. Сорока М. До питання правової сутності справедливості: від ретроспективного бачення до сучасного розуміння. Юридичний вісник. 2023. №5. С. 127 – 140. DOI: https://doi.org/10.32782/yuv.v5.2023.17 URL:http://yurvisnyk.in.ua/v5_2023/17.pdf
- 4. Сорока М.В. Розуміння справедливості в контексті теорій кримінального покарання. Публічне право. 2023. № 3. С. 117-128. DOI: 10.32782/2306-9082/2023-51-13 URL:https://www.publichne-pravo.com.ua/files/51/13.pdf
- 5. Сорока М. Правове регулювання довічного позбавлення волі в США і Україні: порівняльний аналіз. KELM (know ledge, Education, law, Management) 2023. №7 (59) С. 177-185. DOI https://doi.org/10.51647/kelm.2023.7.28 URL:https://kelmczasopisma.com/ua/jornal/86
- 6. Сорока М.В. Підходи до розуміння справедливості як загальнолюдського виміру права. The 35th International scientific and practical conference “Modern methods of solving scientific problems of reality” (September 05 – 08, 2023) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2023. P. 81 – 83.
- 7. Сорока М. В. Теоретичні засади дослідження відновлення справедливості шляхом застосування довічного позбавлення волі. The XXXV International Scientific and Practical Conference « Scientists and modern theoretical ideas», September 04-06, 2023, Haifa, Israel. P. 81 – 83.
- 8. Сорока М.В. Особливості функціонування механізму медіації в США. The XXXVI International Scientific and Practical Conference «Modern problems and the latest theories of development», September 11-13, 2023, Munich, Germany. P. 143 – 145.
- 9. Сорока М.В. До питання щодо сутності відновного правосуддя. The 36th International scientific and practical conference “Current trends in the development of youth theories” (September 12 – 15, 2023) Ankara, Turkey. International Science Group. 2023. P. 92 – 94.
- 10. Сорока М. До питання змісту відновлення справедливості у виді довічного позбавлення волі. Збірка матеріалів VIII Всеукраїнської науково – практичної конференції «Придніпровські соціологічні читання» (м. Дніпро. 6 жовтня 20203р.). Дніпро: Видавничо – поліграфічний дім «Формат +», 2023. С.114 – 116.
- 11. Сорока М. Довічне позбавлення волі як інститут покарання у Федеративній Республіці Німеччини. Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин. Матеріали Всеукраїнської науково – практичної конференції 17 – 18 листопада. 2023. м. Дніпро. Дніпро: Прінт Дім, 2023. С.103 – 108.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юзікова Наталія Семенівна

2. Natalia Yuzikova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0879-2228

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=afooDmAAAAAJ&hl=ru; https://www.researchgate.net/profile/Nataliya-Yuzikova; http://www.researcherid.com/rid/U-5570-2017; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56705587800

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябчинська Олена Павлівна

2. Olena Riabchynska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9012-3332

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=XY1_CYIAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колб Олександр Григорович

2. Oleksandr Kolb

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1792-4739

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=KvSTZaAAAAAJ&hl=uk&oi=ao

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лахова Олена Вадимівна
2. Olena Lakhova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7192-492X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=Y9hCjx0AAAAJ&hl=ru&oi=ao

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сачко Олександр Васильович
2. Oleksandr Sachko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7581-2837

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com/citations?user=zYNTHRcAAAAJ&hl=en; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211313094

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Корнякова Тетяна Всеволодівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Корнякова Тетяна Всеволодівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Дриголь Олександра Олександрівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна